

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	10. februar 2022

Sak 017-2022

Fordeling av kompensasjon for økonomisk merbelastning ved koronapandemien andre halvår 2021

Forslag til vedtak:

1. Styret slutter seg til at helseforetakene og sykehus tildeles en samlet kompensasjon på 212,9 millioner kroner for merkostnader ved gjestepasientoppjøret for poliklinisk laboratorievirksomhet.
2. Styret slutter seg til at det tildeles en samlet kompensasjon på 186,7 millioner kroner til Sykehuset Østfold HF, Vestre Viken HF, Diakonhjemmet Sykehus, Lovisenberg Diakonale Sykehus og Martina Hansens Hospital for økonomisk merbelastning ved koronapandemien andre halvår 2021.
3. Styret tar til etterretning at tildelingene skjer ved disponering av regional resultatbuffer.

Hamar, 3. februar 2022

Terje Rootwelt
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

I denne saken forelegges styret forslag til fordeling av kompensasjon til helseforetakene og private ideelle sykehus for økonomisk merbelastning ved koronapandemien andre halvår 2021.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

2.1 Bakgrunn

Helse Sør-Øst RHF ble samlet bevilget en kompensasjon på 2 073,3 millioner kroner til smittevern- og beredskapstiltak og tapte aktivitetsbaserte inntekter i 2021 gjennom Prop. 1 S (2020-2021) og Prop. 195 S (2020-2021).

I styresak 079-2021; *Fordeling av bevilgninger i revidert nasjonalbudsjett 2021 og gjenstående tilskudd til smittevern- og beredskapstiltak ved koronapandemien i 2021* ble det gjort en endelig fordeling av bevilgningene mottatt i 2021. Tildelingen ble innrettet på en slik måte at helseforetak og private ideelle sykehus ble likebehandlet med hensyn på håndteringen av netto effekter fra koronapandemien i første halvår 2021. Foreslått prinsipp innebar en samlet kompensasjon for hvert helseforetak og private ideelle sykehus på 95 prosent av estimerte økonomiske effekter første halvår 2021.

Koronapandemien har medført mindreinntekter og merkostnader for helseforetakene og sykehus også andre halvår 2021. Helse Sør-Øst RHF ser det som nødvendig tildele kompensasjon for deler av denne økonomiske merbelastningen. Det foreslås at kompensasjonen disponeres av det regionale helseforetakets resultatbuffer.

2.2 Kompensasjon for økonomisk merbelastning ved koronapandemien andre halvår 2021

Økonomisk status etter første halvår 2021

Helseforetakene og de private ideelle sykehusene har gjennom 2021 rapportert mindreinntekter og merkostnader ved koronapandemien. I styresak 079-2021 ble rapporteringen per mai, med et estimat for juni, lagt til grunn for tildeling av en kompensasjon som dekket 95 prosent av estimerte kostnader per første halvår 2021. Juni måned ble for flere av helseforetakene en måned med høyere aktivitet enn estimert. Den faktiske økonomiske effekten etter første halvår viser at enkelte helseforetak sto igjen med et mindre overskudd fra tildelingen, som kunne benyttes til å kompensere for merutgifter andre halvår som vist i tabell 1.

Helseforetak/sykehus	Estimert økonomisk effekt første halvår	Sum tilskudd tildelt i styresak 079-2021	Faktisk økonomisk effekt første halvår	Økonomisk effekt av tilskudd første halvår
Akershus universitetssykehus HF	245 714	233 428	205 052	28 376
Oslo universitetssykehus HF	407 236	386 874	374 626	12 248
Sunnaas sykehus HF	13 202	12 542	11 318	1 224
Sykehuset i Vestfold HF	152 124	144 517	143 877	640
Sykehuset Innlandet HF	243 060	230 907	215 932	14 975
Sykehuset Telemark HF	91 512	86 936	84 300	2 636
Sykehuset Østfold HF	188 163	178 755	174 058	4 696
Sørlandet sykehus HF	107 478	102 104	113 916	-11 812
Vestre Viken HF	415 312	394 547	356 532	38 015
Helse Sør-Øst RHF	-	47 547	47 547	0
Sum helseforetak	1 863 800	1 818 157	1 727 159	90 998
Betanien Hospital	2 930	2 784	2 948	-164
Diakonhjemmet Sykehus	117 126	111 269	115 541	-4 272
Lovisenberg Diakonale Sykehus	137 625	130 744	137 952	-7 208
Martina Hansens Hospital	7 377	7 008	7 575	-567
Revmatismesykehuset	3 513	3 337	2 891	447
Sum private ideelle sykehus	268 571	255 143	266 907	-11 764
Sum Helse Sør-Øst foretaksgruppen	2 132 372	2 073 300	1 994 066	79 234

Tabell 1. Gjenstående tilskudd etter tildeling av kompensasjon første halvår 2021 (i tusen kroner)

Økonomisk status etter andre halvår 2021

For å møte forventede effekter av pandemien i 2021 gjorde helseforetakene avsetninger i størrelsesorden 850 millioner kroner i regnskapet for 2020. Denne inngående reserven, i tillegg til tildelte tilskudd i 2021, har gitt helseforetakene og de private ideelle sykehusene disponible midler på 2 890 millioner kroner for å håndtere merutgifter ved koronapandemien i 2021. Per 31. desember 2021 viser innrapporteringen av mindreinntekter og merkostnader at enkelte helseforetak og sykehus har en gjenstående negativ økonomisk effekt av koronapandemien i 2021. Tabell 2 oppsummerer innrapporterte koronakostnader mot tilgjengelige midler for kostnadsdekning i 2021.

Helseforetak/sykehus	Sum innrapportert koronakostnad 2021	Sum utsatt inntekt 2020 og tildelte tilskudd i 2021	Beregnet økonomisk utfordring andre halvår 2021
Akershus universitetssykehus HF	318 131	415 766	97 635
Oslo universitetssykehus HF	504 850	710 652	205 802
Sunnaas sykehus HF	15 544	12 542	-3 003
Sykehuset i Vestfold HF	244 021	192 617	-51 404
Sykehuset Innlandet HF	311 459	310 907	-551
Sykehuset Telemark HF	142 960	128 765	-14 195
Sykehuset Østfold HF	292 678	215 719	-76 959
Sørlandet sykehus HF	205 761	180 804	-24 957
Vestre Viken HF	511 038	452 747	-58 291
Sum helseforetak	2 546 442	2 620 519	74 077
Betanien Hospital	4 392	2 784	-1 608
Diakonhjemmet Sykehus	204 999	111 269	-93 730
Lovisenberg Diakonale Sykehus	259 521	145 744	-113 777
Martina Hansens Hospital	24 863	7 008	-17 855
Revmatimesykehuset	6 761	3 337	-3 423
Sum private ideelle sykehus	500 536	270 143	-230 393
Sum helseforetak og sykehus	3 046 978	2 890 662	-156 316

Tabell 2. Beregnet økonomisk effekt av koronapandemien per 31. desember 2021 (i tusen kroner)

Kompensasjon for merkostnader ved gjestepasientoppgjør for poliklinisk laboratorievirksomhet

Det interne gjestepasientoppjøret for poliklinisk laboratorievirksomhet i regionen medfører merinntekter til Oslo universitetssykehus HF og Akershus universitetssykehus HF. Hovedårsaken er et svært høyt volum av analyser, særlig siste kvartal 2021, stordriftsfordeler som gir lave marginalkostnader og at prisen i gjestepasientoppgjør er basert på et snitt av laboratorietjenester. Det interne gjestepasientoppjøret gir en for høy kostnadsbelastning for kjøpende helseforetak og sykehus andre halvår 2021.

Helse Sør-Øst RHF foreslår å kompensere kjøpende helseforetak og sykehus for merkostnader ved poliklinisk laboratorievirksomhet knyttet til testaktivitet andre halvår 2021. Faktiske merkostnader tilsier en samlet kompensasjon på 212,9 millioner kroner. Det foreslås å disponere kompensasjonen innenfor det regionale helseforetakets resultatbuffer.

Helse Sør-Øst RHF tildelte Sykehuset Telemark HF, Diakonhjemmet Sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus en kompensasjon for økte laboratoriekostnader for perioden juli til september 2021, i november 2021. Denne kompensasjonen inngår i foreslått kompensasjon i tabell 3.

Gjestepasientoppjøret for testaktiviteten i 2022 skal tilpasses det aktuelle analysevolumet og -kostnadene.

Kompensasjon for øvrige koronakostnader

Etter foreslått kompensasjon for laboratoriekostnader er det fortsatt enkelte helseforetak og sykehus som har en ekstra økonomisk merbelastning av koronapandemien i 2021. Innenfor resultatbuffer i 2021 foreslås det å disponere et samlet beløp på 176,7 millioner kroner til Sykehuset Østfold HF, Vestre Viken HF, Diakonhjemmet Sykehus HF, Lovisenberg Diakonale Sykehus og Martina Hansens Hospital. Kompensasjonen gir en 70 prosent kostnadsdekning av gjenstående koronakostnader etter at laboratoriekostnader er kompensert.

Kompensasjon til Sykehuset Østfold HF

I styresak 078-2020 ble det gitt en særlig kompensasjon for tapte aktivitetsbaserte inntekter per mai 2020. Sykehuset Østfold HF opprettholdt aktivitetsnivået bedre enn øvrige helseforetak fra start av pandemien. Dette medførte at helseforetaket hadde en relativt sett lav andel av inntektsbortfall per mai 2020. Samtidig rapporterte helseforetaket merkostnader som tilsvarte en relativt høy andel av de totale kostnadene i regionen. Med tildelinger i 2020 som tok hensyn til inntektstap medførte dette at helseforetaket fikk en gjenstående økonomisk ulempe i 2020. Med de vurderinger som er gjort tidligere i saken er det rimelig å se hen til samlet kompensasjon i 2020 og 2021. Det foreslås derfor å tildele 10 millioner kroner til Sykehuset Østfold HF i kompensasjon for kostnadsulempen i 2020.

2.3 Oppsummering av foreslått kompensasjon for økonomisk merbelastning andre halvår 2021

Samlet foreslås det en kompensasjon fra Helse Sør-Øst RHF på 399,6 millioner kroner til dekning av merbelastning ved koronapandemien andre halvår 2021. Samlet tildeling disponeres innenfor regional resultatbuffer med 399,6 millioner kroner.

Helseforetak/sykehus	Kompensasjon for laboratoriekostnader	Kompensasjon for øvrige koronautgifter	Sum kompensasjon
Akershus universitetssykehus HF	26 600	-	26 600
Oslo universitetssykehus HF	-	-	-
Sunnaas sykehus HF	-	-	-
Sykehuset i Vestfold HF	35 000	-	35 000
Sykehuset Innlandet HF	12 700	-	12 700
Sykehuset Telemark HF	15 500	-	15 500
Sykehuset Østfold HF	2 500	62 100	64 600
Sørlandet sykehus HF	15 100	-	15 100
Vestre Viken HF	8 100	35 100	43 200
Sum helseforetak	115 500	97 200	212 700
Betanien Hospital	-	-	-
Diakonhjemmet Sykehus	46 400	33 100	79 500
Lovisenberg Diakonale Sykehus	51 000	43 900	94 900
Martina Hansens Hospital	-	12 500	12 500
Revmatismesykehuset	-	-	-
Sum private ideelle sykehus	97 400	89 500	186 900
Sum helseforetak og sykehus	212 900	186 700	399 600

Tabell 3. Fordeling av foreslått kompensasjon for andre halvår 2021 (i tusen kroner)

3. Administrerende direktørs anbefaling

Koronapandemien har også gjennom andre halvår 2021 medført mindreinntekter og merkostnader for helseforetakene og sykehus. Helse Sør-Øst RHF er ikke tildelt bevilgninger i 2021 som dekker denne økonomiske merbelastningen.

Administrerende direktør ser det som nødvendig at Helse Sør-Øst RHF dekker deler av merbelastningen til helseforetak og sykehus for andre halvår 2021. Det foreslås å kompensere for merkostnader ved gjestepasientoppjøret for poliklinisk laboratorievirksomhet med 212,9 millioner kroner. Det foreslås videre å gi en særlig kompensasjon på 186,7 millioner kroner til helseforetak og sykehus som har en ekstra økonomisk belastning av koronapandemien andre halvår 2021. Den foreslåtte kompensasjonen har tatt hensyn til samlede bevilgninger til håndtering av merutgifter i 2020 og 2021 og en likebehandling av helseforetak og private ideelle sykehus. Samlet kompensasjon på 399,6 millioner kroner er foreslått disponert av det regionale helseforetakets resultatbuffer.

Administrerende direktør anbefaler at styret slutter seg til fordeling av kompensasjonen for økonomisk merbelastning ved koronapandemien andre halvår mellom helseforetakene og sykehus som foreslått i denne saken.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- Ingen